

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Факультет романо-германської філології

Кафедра зарубіжної літератури

Силабус навчальної дисципліни

Сучасна американська література

(кінець XX перша третина XXI століття)

Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський)
Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	035 Філологія
Спеціалізація:	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська
Освітньо-професійні програми:	Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Семестр рік навчання:	2/1 3/2
Статус дисципліни:	Вибіркова дисципліна
Обсяг:	3 кредити, 90 год, з яких: 20 год лекцій, 16 год практичних занять
Мова викладання:	українська
День, час, місце:	Відповідно до розкладу
Викладач:	Бежан Олена Анатоліївна, доцент кафедри зарубіжної літератури
Контактна інформація:	a.bezhan@ukr.net
Робоче місце:	бульвар Французький, 24/26, кафедра зарубіжної літератури (ауд. 108)
Консультації:	За затвердженим графіком
Передреквізити:	«Історія зарубіжної літератури: література XVII – XVIII століть».
Постреквізити:	«Історія зарубіжної літератури» (Дискурс сучасної західноєвропейської та української літератури)», Виробнича (педагогічна) практика, Атестаційний екзамен з англійської мови та зарубіжної літератури
Мета навчальної дисципліни:	В рамках курсу студенти знайомляться з творчими методами видатних письменників XX - XXI століття, розвивають уміння і навички аналізу художнього тексту. Матеріали курсу складаються з читання лекцій та відеопрезентацій. Студенти матимуть можливість написати рецензії на цікаві їм тексти сучасної літератури США
Завдання навчальної дисципліни:	вдосконалити уміння і навички студентів самостійно застосувати теоретичні знання в осмисленні новітнього літературного процесу.

	критично мислити та синтезувати практичний та теоретичний матеріал, працювати з художнім текстом та науково-критичною літературою.
Очікувані результати навчання:	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен: Знати : основну термінологію пов'язану з вивченням означених епох та текстів важливі праці, що розкривають особливості тих чи інших літературних явищ та течій; різне та подібне у розвитку різнонаціональних літератур; Вміти: характеризувати соціальне, історичне та культурне тло епохи та їх вплив на формування літературних течій та явищ; аналізувати творчі методи авторів та художні тексти враховуючи та вивчаючи науково-критичну літературу.
Зміст навчальної дисципліни:	Змістовий модуль 1. Змістовий модуль 1. Література США другої половини ХХ першої половини ХХІ століття Тема 1. Загальна характеристика провідних закономірностей розвитку американського роману кінця ХХ першої третини століття. Культурно-історичний розвиток США другої половини століття. Провідні теми та художні напрями. Шар «масової літератури» як культури споживання. Діяльність і вектори розвитку літературної школи «чорного гумору». Висміювання, іронія та безнадія як основні елементи романного письменництва цієї течії. Твір К. Кізі «Політ над гніздом зозулі». Поступове оформлення постмодерністської естетики у романі Тема 2. Південна традиція у творчості В. Стайрона. Конгломерат південної ментальності та екзистенційного світосприйняття у його творчості. Вплив європейських екзистенціалістів на письменника. Самобутність зрілого митця Стайрона – роман «Вибір Софі» як вершина творчості письменника. Тема 3. Мультикультурна складова американської літератури. «Індіанське відродження» та література «корінних американців». Відродження тисячолітньої індіанської «усної літератури» у романі Н. Скота Момадея «Дім, із світанку створений». Афро-американська літературна традиція. Відтворення духовної історії афро-американців через фольклор та «магічний реалізм» Т. Моррісон. Тема 4. Еврейська літературна традиція. Творчість Ф. Рота як класика сучасної американістики, одвічні пошуки самоідентифікації письменника проблематика роману «Змова проти Америки» . Тема 5. Постапокаліптичні мотиви у творчості К. Макаррті. Творчий доробок К. Макаррті. Проблеми, мотиви та символіка роману «Дорога». Тема 6. Поетизація буденності у творчості Енн Тайлер. Поетизація буденності, проблем, побуту, почуттів та вражень «звичайних американців» у романі письменниці «Катушка синіх ниток» Тема 7. Відроджуючи «великий» соціальний роман : роман Дж. Франзена «Виправлення». Проблеми суспільства споживання, батьків та дітей, патріотизму, конфлікт традиційних цінностей і сучасної дійсності в романі, соціальні та психологічні портрети головних героїв роману Тема 8. Постмодерністський роман Донни Тартт «Щиголь»: проблематика та поетика, особливості хронотопу. Герой – самотня особистість, яка страждає від посттравматичного синдрому. Наявність комплексу мотивів: психологічні (сирітства, відчуження), інтелектуальні (мистецтва, майстерності, душі), екзистенціальне («свій – чужий», «живий – мертвий»). Особливості інтертексту, міжжанрової дифузії, інтермедіальних методик. Тема 9. Тема війни та гуманізму у творчості Ентоні Дорра. Відродження гуманістичної літературної традиції в романі «Все те незрима світло». Повоєнний роман про мир: проблематика поетика, система персонажів

	Тема 10. Пост-постмодернізм Дж. С. Фоера. Переосмислення світових трагедій сучасним митцем: американська терористична трагедія 11 вересня у романі «Надзвичайно голосно і неймовірно близько».
Методи навчання:	Лекції, практичні заняття, пояснення, презентація, інструктаж.
Рекомендована література:	Основна 1. Висоцька Н. О. Єдність множинного. Американська література кінця ХХ початку ХХІ століть у контексті культурного плюралізму. К. : Вид. центр КНЛУ, 2010. 456 с. 2. Висоцька Н.О. Концепція мультикультуралізму як чинник розвитку літератури США кінця ХХ – початку ХХІ ст.. http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/308/Vysotska.pdf?sequence=1&isAllowed=y 3. Волкова С. Складова міфологічного простору у художньому тексті (на матеріалі роману Скотта Момадея “House Made of Dawn”) http://ekhsuir.kpsu.edu/bitstream/handle/123456789/1380/%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D0%A1%D0%92._-%D0%91%D1%83%D0%B4%D0%B0%D0%BF%D0%B5%D1%88%D1%82_2014.pdf?sequence=1&isAllowed=y 4. Гоца Н.М. Особливості афро-американського феміністичного дискурсу (на прикладі роману «Пісня Соломона» Тоні Моррісон) https://www.rusnauka.com/26_SSN_2008/Philologia/34610.doc.htm 5. Гундорова Т. Кітч і Література. Травестії. К. : Факт, 2008. 284 с. 6. Денисова Т. Н. Всесвітні трагедії від Джонатана Сафрана Фоера // Слово і час. 2009. №1. С. 28–38. 7. Денисова Т. Н. Історія американської літератури. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 487 с. 8. Денисова Т. Н. Коротко про історію, теорію і практику американського Художня практика постмодернізму в США https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/posibnuku/185/4.pdf 9. Дубініна О. В. Творчість Вільяма Стайрона. Етика та естетика: дис. ... канд. філол. наук: 10.01.04. К., 2005. – 232 с. 10. Дубініна О. В. У межах чи поза межами? Творчість У. Стайрона в контексті художніх пошуків новітньої доби . К. : Наукова думка, 2011. 357 с. 11. Дубініна О. В. Пуританська традиція в романістиці В. Стайрона // Американські літературні студії в Україні. Вип. І. К., 2004. С. 148 –159. 12. Зиморя І. М. Психологізм прози Тоні Моррісон https://shron1.chtyvo.org.ua/Uhliai_Liudmyla/Psykholohizm_prozy_Toni_Morrison.pdf? 13. Козій О. Б. Роль художньої деталі у романі Тартт Д. «ЩИГОЛЬ» https://core.ac.uk/download/pdf/153775616.pdf 1. Костюк Ю. Жіночий досвід у творах Тоні Моррісон https://eprints.oa.edu.ua/5378/1/21.pdf 14. Лімборська А. І. Постапокаліптичне майбутнє і доля цивілізації в контексті нової готики: роман «Дорога» Кормака Маккарті. Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Філологічні науки». 2018. № 1 (15). Режим доступу з екрану: http://phil.duan.edu.ua/images/PDF/2018/1/15.pdf 15. Нагачевська О. Постапокаліптичний роман США на межі ХХ–ХХІ ст. // Гуманітарна освіта в технічних вищих навчальних закладах. 2013. № 27. С. 300–305. Режим доступу з екрана: file:///D:/Downloads/7936-19824-1-PB.pdf

16. Остапчук Т. П. Подолання національно-культурних стереотипів як одна з визначальних умов формування власної ідентичності (на матеріалі роману Дж. С. Фоера та фільму Л. Шрайбера «Все ЯСНО») // Американські літературні студії в Україні. Вип. 5/6. К. : Факт, 2008. 2009 / 2010. С. 148 – 159.
17. Подкоритова О.П. _ Особливості міфологічного реалізму у творчості Тоні Моррісон <https://studentam.net.ua/content/view/8655/97/>
18. Потніцева Т. Літературні дебюти: складові успіху // Матеріали III міжнародної конференції з американської літератури. Головна течія гетерогенність. 2006. С. 278–287.
19. Психологія/Кен Кізі: Пролітаючи над гніздом зозулі. Кен Кізі Джерело: <https://lada-fm.com.ua/ken-kizi-prolitayuchi-nad-gnizdom-zozuli-ken-kizi/>
<https://lada-fm.com.ua/>
20. Рожко М. Гендерні проблеми в романах «Політ над гніздом зозулі» К. Кізі та «Польові дослідження з українського сексу» О. Забужко <https://md-eksperiment.org/post/20180706-genderni-problemi-v-romanah> <https://md-eksperiment.org/post/20180706-genderni-problemi-v-romanah>
21. Шостак О. Г. Образи християнських священників у творах письменників індіанського ренесансу <https://core.ac.uk/download/pdf/322990267.pdf>

Додаткова

2. Вайнагій В. І Реалізація етнолінгвістичних особливостей у творі корінного американця Н. С. Момадея “HOUSE MADE OF DAWN” <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/18057/1/Vainahii.pdf>
3. Івануса О.С Міфологічно-авторський простір художньої свідомості Скотта Момадея (на прикладі роману «HOUSE MADE OF DAWN»)
4. Ісаєва І. «Все те незриме світло» Ентоні Дорр: розплющте очі і побачте якомога більше, перш ніж вони заплющатся навіки. <http://art-area.com.ua/2016/02/vse-te-nezrime-svitlo-entoni-dorr-rozplyushhte-ochi-i-pobachte-yakomoga-bilshe-persh-nizh-voni-zaplyushhatsya-naviki/>
5. Кушнірова Т.В. Інтермедіальні тенденції у прозі Донни Тартт (на матеріалі роману «ЩИГОЛЬ») <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/5.1/41.pdf>
6. Тоні Моррісон: говорити про минуле, розмовляти із теперішнім. <https://rukopis.org.ua/info/statti/toni-morrison-hovoryty-pro-mynule-rozmovlyaty-iz-teperishnim.html>
7. Ткачук Ю. Конструювання різомі ідентичності у тексті Дж. Фоера «Усе освітлено» // Головна течія – гетерогенність – канон в сучасній американській літературі: Матеріали III міжнародної конференції з американської літератури. К. : Факт, 2006. С. 385 – 397.
8. Угляр Л. Образ предка у прозі Тоні Моррісон http://www.apfn-journal.in.ua/archive/8_2014/61.pdf
9. Угляр Л. Психологізм прози Тоні Моррісон https://shron1.chtyvo.org.ua/Uhliai_Liudmyla/Psykholohizm_prozy_Toni_Morrison.pdf?PHPSESSID=m4hegrgm1mqe3rberppetgjc14
10. Улюра Г. Філіп Рот: американська пастораль про чоловічу правду https://lb.ua/culture/2018/05/24/398490_filip_rot_amerikanska_pastoral.html
11. Хассан І. Після постмодернізму: пошуки естетики довіри. // Американська література на рубежі XX – XXI століть : Матеріали II Міжнародної конференції з літератури США. К. : Вид. ІМВ, 2005. С. 31 – 44.
12. Brody R. The Frightening Lessons of Philip Roth’s “The Plot Against America”. New Yorker. 2017. <https://www.newyorker.com/culture/cultural-comment/the-frightening-lessons-of-philip-roths-the-plot-against-america>

	13. Collado-Rodriguez F. Ethics in the Second Degree : Trauma and Dual Narratives in Jonathan Safran Foer’s Everything Is Illuminated // Journal of Modern Literature. 2008. Vol. 32. P. 54 – 68. 14. Feuer M. Almost Friends: Post-Holocaust Comedy, Tragedy, and Friendship in Jonathan Safran Foer’s Everything is Illuminated // Shofar: An Interdisciplinary Journal of Jewish Studies. 2007. 25.2. P. 24 – 48. 15. Geertsma A. Representing Trauma in Post-9/11 Fiction: Jonathan Safran Foer’s Everything is Illuminated and Extremely Loud & Incredibly Close // MA Dissertation American Studies. Режим доступу з екрану: http://scripties.let.eldoc.ub.rug.nl/FILES/root/Master/DoorstroomMasters/AmericanStudies/2009/Geertsma.A./MA_Dissertation_Anke_Geertsma.pdf 16. Rushdie S. How Philip Roth Became A Political Prophe/. https://forward.com/culture/411296/salman-rushdie-how-philip-roth-became-a-political-prophet/ 17. Warner A. The road to hell // The Guardian. – Режим доступу з екрану: https://www.theguardian.com/books/2006/nov/04/featuresreviews.guardianreview4
Оцінювання:	Поточний і періодичний контроль: відповіді на семінарах, усне і письмове повідомлення на лекції (семінарі), самостійна робота, теоретичне бліц-опитування. Підсумковий контроль: залік
ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»): <i>Відвідування занять Регуляція пропусків</i>	Відвідування занять є обов’язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Порядок та умови навчання регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І.І.Мечникова» (poloz-org-osvit-process_2022.pdf).
<i>Дедлайни та перекладання</i>	Слід дотримуватися запропонованих у розкладі термінів складання сесії; перекладання іспитів відбувається відповідно до «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова» (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf)
<i>Політика академічної доброчесності</i>	Регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (polozhennyaantiplagiat-2021.pdf (onu.edu.ua))
<i>Використання комп’ютерів/телефонів на занятті</i> <i>Комунікація</i>	Під час занять не дозволяється користуватися мобільними телефонами, які попередньо мають бути переведені у беззвучний режим. Електронні пристрої використовуються лише за умов наявності відповідної вимоги в навчальному завданні. Всі робочі оголошення або надсилаються через старосту академгрупи на електронну пошту або Viber. Студенти мають регулярно перевіряти повідомлення і вчасно на них реагувати.